

PŘEDŠKOLNÍ VĚK

Tělesný vývoj

od 80–90 cm → do 111–120 cm výšky

od 14–15 kg → do 25–28 kg váhy

Poruchy :

ohrožen deformací páteře (proto nutné přidat do denního režimu tělocvik)

ohrožen plochou nohou

větší obranyschopnost vůči nemocem, ale v kolektivu se častěji nakazí- např. časté nákazy ve školce

Pohybový vývoj

- obrovská potřeba pohybu

pro takto staré děti je větší zátěž je sedět než běhat !!!!!

→ zdokonalují se pohybové schopnosti (hrubá motorika)

lepší koordinace pohybu – prolézání, kotrmelec, jízda na tříkolce, koloběžka, holubička, chůze na lavičce

zvládají – předplavecké výchovy (pohybové hry ve vodě, základy lyžování)

- návyky sebeobsluhy

oblékání

jemná motorika – zapínají knoflíky

5 – 6 let – vázání kliček, stříhání, zatloukání hřebíku, tvarovací hmoty

hod vrchem, chytání míče

rádi pomáhají dospělým – utírání prachu

Psychický vývoj

- zrak

orientuje se v základních barvách – ž, č, m , postupně se učí doplňkové barvy- oranžová, hnědá, apod.

umí vlastnosti předmětu: vysoká X nízká

daleko X blízko

vedle, vpředu, vzadu

upřesňování orientace v prostoru

- sluch

důležitý pro rozvoj řeči

hrubě odhadneme jestli má hudební sluch

napodobuje zvuky z okolí

- začíná se orientovat v čase

rozlišuje časové úseky během dne (den a noc)

ví co to je → ráno, odpoledne, večer

→ týden

- zvláštnosti vnímání

- závislost na citech (citovost)

jestli si něčeho všimne, pak to musí být výrazné (barva, tvar)

- závislost na fyziologickém stavu

když není v pohodě, pak jde všechno kolem něj, nevnímá

při neuspokojení potřeb

Myšlení a řeč

Soudy jsou poznamenány nedostatečnou minulou zkušeností a jsou tvořeny na způsob analogie

Personifikace – to znamená, že mluví o neživých věcech jako o živých: „Mráčku je zima, slůvku je teplo

Obrovská fantazie- vymýšlí si rádi

Řeč

slovní zásoba: 3 – 3,5 tisíc slov

snižuje se dětská patlavost (6 let 20 %)

zvládá vyjádření svých vlastních potřeb a požadavků

dokáže reagovat na požadavky okolí

otázky typu: „Co by bylo kdyby?“

City

City sociální: nejsilnější jsou city k dospělým, pocit bezpečí a jistoty

dospěláci jsou předmětem napodoby

Důležitý je vrstevnický kontakt, z toho se tvoří vztah k sobě samému- dítě potřebuje kontakt s jinými děmi, např. ve školce, aby nemělo později problémy

Činnosti

1. Hra

je to nezastupitelná činnost v dětském životě = konstruktivní hry (materiály – písek, LEGO)

úlohové (námětové) hry.....prodavač, doktor

umožňují napodobovat dospělé tvory

když si hraje, tak se vžívá do role dospělého, sloupá ve svých očích

hry s pravidly (která jsou předem určená)

a. Pohybové

zajíček, pešek, rybář

b. Didaktické

stolní hry (člověče, pexeso, puzzle, domino)

přispívají ke zvýšení

vedle hry se objevuje zájem o práci, obzvláště o tu, kde zastávají práci dospělého

jsou to cílené činnosti → rozvoj sebeovládání

2. Kresba

1 rok – čárání, pohyb vychází z ramene, tužka v dlani

1-2 rok – pohyb z lokte, formát A3

2 rok – stadium čmáranic

bezobsažné – načmárá, pak řekne co to je

obsažné – předem určí co to bude

3 rok – tužku drží v konečkách prstů

stadium hlavonožců (hlava + něco co představuje končetiny, někdy i oči a ústa)

4 rok – snaží se zachytit hlavní části těla (vlasy, uši, oči, nos, pusa), ale chybí krk

5 rok – náznak nohou (né přímký), krk

5-6 rok – dítě odlišuje typické znaky (dlouhé vlasy, vousy, korunky)

VSTUP DO ŠKOLY

Následky vstupu do školy

- při vstupu do školy se dostaví změny

- změna dosavadního života na povinný denní režim

jsou dána pevná pravidla

- změna priorit v činnostech

hra → učení (primární aktivita)

hra – pouze relaxační, kompenzační

- zesílení vlivu vrstevnické skupiny

narůstá potřeba být co nejvíce ve vrstevnické skupině

- škola zaujímá novou sociální roli = žák

přináší i povinnost

Problematika školní zralosti

školní zralost = stupeň celkové vyspělosti = bez velkých potíží zvládá školní požadavky

školní zralost se posuzuje v oblastech a kritériích

Kritéria školní zralosti

1. Stáří dítěte

všechny děti narozené do 31.8. musí nastoupit do povinné školní docházky (děti narozené po 31.12. – záleží na rodičích)

odklad školní docházky je možný o 1 až 2 roky

2. Tělesné ukazovatele

- celkový vzhled dítěte

ustupující předškolní baculatost

- objevuje se pás
- ustupuje čelo
- Filipínská míra
  - dominantní ruka přes hlavu na boltec ucha
  - nedosáhne: víc jak 2 cm → nezralost
- stav ozubení
  - výměna mléčného chrupu (20)
- 2. *Psychické ukazatele*
  - zkoušky jimiž zjišťujeme psychickou zralost = TESTY ŠKOLNÍ ZRALOSTI
  - zjišťujeme psychickou zralost, jemnou motoriku, koordinaci ruka-oko, řečové schopnosti
  - například Kern – Jiráskův test
    - tento test má 2 části
    - 1. část – neverbální (má 3 úlohy)
      - a. Kresba lidské postavy
      - b. Obkreslení seskupení 10 teček (jemná motorika)
      - c. Opsaní textu (zrakově-pohybová koordinace)
  - (neverbální část viz. příloha)
  - 2. část – verbální (individuální)
    - touto částí zjišťujeme úroveň poznávacích procesů
    - popis obrázku, skládat útvar podle předlohy
    - úroveň všeobecných vědomostí
    - vlajka, z čeho je vajíčko, největší město,.....
    - úroveň řečového projevu
    - popsání svého díla
    - pozpátku – 4, 7, 8, 9
    - opakování věty, čísel

Školní nezralost a její příčiny

1. *Omezení rozumových schopností*
    - mírná mentální retardace (85 – 70) – „slaboduchost“
    - za trvalé asistence je schopno po odkladu jít do školy
  2. *Opoždění rozumových schopností*
    - abnormalita v tělesném vývoji (dlouhodobá nemoc, úraz)
    - sociální
  3. *Nerovnoměrný vývoj rozumových schopností*
    - LMD – drobná poranění mozku v období perinatálním, v době porodu nebo krátce po porodu (do 2 let)
    - nevedou ke snížení obecných rozumových schopností, ale způsobují, že mu některé činnosti nejdou, ale mohou být
      - příznakem je porucha pozornosti
      - důsledkem jsou vývojové poruchy učení- dyslexie. dysgrafie
  4. *Sociální příčiny*
    - nevhodný výchovný styl
      - autoritativní (nepřipouští rozvoj osobnosti)
      - liberální, brutální, ambiciózní, senzitivní, výchovná zanedbalost
    - nevhodný styl působení učitele
      - špatné hodnocení, autoritativní, subjektivní, vrstevnické skupiny, nevhodný vzor
- Prvotní projev při zařazení nezralého dítěte do školy
vstup do školy → nezvládá učení → výchovné problémy